

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ****ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ**

«Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αποτελείται από 141 άρθρα, διαρθρώνεται δε σε δύο μέρη.

Με το Μέρος Α΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 1-110) ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 «σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ».

Ειδικότερα, το Μέρος Α΄ περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν το πεδίο εφαρμογής και τους κρίσιμους ορισμούς της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (τίτλος I, άρθρα 1-4), τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και, μεταξύ άλλων, κανόνες για την άδεια λειτουργίας, το αρχικό και τα ίδια κεφάλαια, τις δραστηριότητες, και την εποπτεία και τον έλεγχο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (τίτλος II, άρθρα 5-37), τις υποχρεώσεις διαφάνειας και πληροφόρησης που διέπουν τις υπηρεσίες πληρωμών, τόσο ως προς μεμονωμένες πράξεις πληρωμής, όσο και ως προς συμβάσεις-πλαίσιο (τίτλος III, άρθρα 38-60), τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των χρηστών κατά την παροχή και χρήση υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ άλλων δε και ρυθμίσεις θεμάτων ευθύνης, προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, διαχείρισης λειτουργικών

κινδύνων και κινδύνων ασφαλείας, και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (τίτλος IV, άρθρα 61-101), τις υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους (τίτλος V, άρθρο 102), καθώς και τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις, μεταξύ των οποίων και η κατάργηση των άρθρων 1 έως 83 του ν. 3862/2010 (τίτλος VI, άρθρα 103-110).

Όπως αναφέρεται και στις αιτιολογικές σκέψεις 3 έως 7 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας, μετά την έγκριση της Οδηγίας 2007/64/EK (η οποία καταργείται από την υπό ενσωμάτωση Οδηγία 2015/2366/ΕΕ) η αγορά λιανικών πληρωμών γνώρισε σημαντικές τεχνικές καινοτομίες με την ταχεία αύξηση του αριθμού των ηλεκτρονικών πληρωμών και των κινητών πληρωμών και την εμφάνιση στην αγορά νέων τύπων υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίες οδήγησαν σε σημαντικές προκλήσεις από κανονιστική άποψη. Πολλά καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες πληρωμών δεν ενέπιπταν, εξ ολοκλήρου ή σε μεγάλο μέρος, στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2007/64/EK, η οποία είχε ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τα άρθρα 1 έως 83 του ν. 3862/2010. Επιπλέον, το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2007/64/EK και, ειδικότερα, τα στοιχεία που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της, όπως ορισμένες πράξεις πληρωμής, αποδείχθηκε σε μερικές περιπτώσεις εξαιρετικώς αμφίσημο, υπερβολικά γενικό ή απλώς παρωχημένο, λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων στην αγορά. Αυτό οδήγησε σε ανασφάλεια δικαίου, πιθανούς κινδύνους για την ασφάλεια στην αλυσίδα πληρωμών και έλλειψη προστασίας του καταναλωτή σε ορισμένους τομείς. Πλην όμως, η συνεχιζόμενη ανάπτυξη της ολοκληρωμένης εσωτερικής αγοράς για ασφαλείς ηλεκτρονικές πληρωμές είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη της οικονομίας της Ένωσης και να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές, οι έμποροι και οι εταιρείες απολαύουν δυνατότητας επιλογής και διαφάνειας στις υπηρεσίες πληρωμών, ώστε να αποκομίζουν στο έπακρο τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς. Έτσι, κρίθηκε ότι πρέπει να θεσπιστούν νέοι κανόνες, οι οποίοι θα καλύψουν τα ρυθμιστικά κενά και, ταυτόχρονα, θα παρέχουν μεγαλύτερη νομική σαφήνεια, διασφαλίζοντας τη συνεπή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ένωση, αλλά και ισοδύναμες συνθήκες λειτουργίας τόσο για τους υφιστάμενους, όσο και για τους νέους συντελεστές της αγοράς, επιτρέποντας στα νέα μέσα πληρωμών να προσεγγίσουν μια ευρύτερη αγορά και εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών κατά τη χρήση των εν λόγω υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση. Επίσης, κρίθηκε ότι οι χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών πρέπει να προστατεύονται επαρκώς έναντι των κινδύνων ως προς την ασφάλεια των ηλεκτρονικών πληρωμών, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί λόγω της αυξανόμενης τεχνικής πολυπλοκότητας των ηλεκτρονικών πληρωμών,

του διαρκώς αυξανόμενου όγκου των ηλεκτρονικών πληρωμών παγκοσμίως και των αναδυόμενων ειδών υπηρεσιών πληρωμών. Οι ασφαλείς υπηρεσίες πληρωμών αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς των υπηρεσιών πληρωμών. Για τους λόγους αυτούς, η Οδηγία 2007/64/ΕΚ αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2015/2366/ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι η Οδηγία 2015/2366/ΕΕ και, συνακολούθως, οι ρυθμίσεις του Μέρους Α΄ του νομοσχεδίου, προβλέπουν έξι κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών: α) Τα πιστωτικά ιδρύματα, β) Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, γ) Τα ειδικώς εξουσιοδοτημένα γραφεία ταχυδρομικών επιταγών, δ) Τα ιδρύματα πληρωμών, τα οποία έχουν λάβει άδεια, συμφώνως προς το άρθρο 11 του νομοσχεδίου, να παρέχουν και να εκτελούν υπηρεσίες πληρωμών σε όλα τα κράτη μέλη, ε) Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, όταν δεν ενεργούν ως νομισματικές ή άλλες δημόσιες αρχές, και στ) Τα κράτη μέλη ή τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές τους, όταν δεν ενεργούν ως δημόσιες αρχές (άρθρο 1 παρ. 2).

Ως υπηρεσίες πληρωμών νοούνται: α) Οι υπηρεσίες που επιτρέπουν τις τοποθετήσεις και αναλήψεις μετρητών σε και από λογαριασμό πληρωμών, καθώς και όλες οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την τήρηση λογαριασμού πληρωμών, β) Η εκτέλεση πράξεων πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων, σε λογαριασμό πληρωμών που τηρείται στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του χρήστη ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, γ) Η εκτέλεση πράξεων πληρωμής στο πλαίσιο των οποίων τα χρηματικά ποσά καλύπτονται από πιστωτικό άνοιγμα για τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, δ) Η έκδοση μέσων πληρωμής ή/και η αποδοχή πράξεων πληρωμής, ε) Οι υπηρεσίες εμβασμάτων, στ) Οι υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής, και ζ) Οι υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού (άρθρο 4). Αντιθέτως, οι ρυθμίσεις του Μέρους Α΄ δεν εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, σε πράξεις πληρωμής που διενεργούνται σε μετρητά, στην κατ' επάγγελμα υλική μεταφορά τραπεζογραμματίων και κερμάτων, σε εργασίες μετατροπής συναλλάγματος, δηλαδή σε πράξεις «μετρητά αντί μετρητών» (cash to cash), σε πράξεις πληρωμής βάσει έντυπων επιταγών, συναλλαγματικών, γραμματίων, ταξιδιωτικών επιταγών και ταχυδρομικών επιταγών, που εκδίδονται επί του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για να τεθούν χρηματικά ποσά στη διάθεση του δικαιούχου, σε πράξεις πληρωμής από πάροχο δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον δεν υπερβαίνουν κατά πράξη το ποσό των 50 ευρώ και, συνολικά, τα 300 ευρώ ανά μήνα, σε υπηρεσίες ανάληψης μετρητών που παρέχονται μέσω αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών (ΑΤΜ) από παρόχους οι οποίοι ενεργούν εκ μέρους ενός ή περισσότερων εκδοτών καρτών, κ.λπ. (άρθρο 3).

Με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ (άρθρα 111-141) ρυθμίζονται διάφορα ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών. Συγκεκριμένως, ρυθμίζονται ζητήματα τελωνειακής τακτοποίησης οχημάτων υπαλλήλων ξένων διπλωματικών και προξενικών αποστολών (άρθρο 111), φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων (άρθρο 112), φορολογίας κληρονομιών (άρθρο 113), φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 114), ειδικών φόρων κατανάλωσης και άλλων τελωνειακών ζητημάτων (άρθρα 115-117), καταβολής οφειλών προς το Δημόσιο σε δόσεις (άρθρο 118), ελέγχου της ορθής απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους που επιβάλλεται στις πλαστικές σακούλες μεταφοράς (άρθρο 119), λειτουργίας ζυθοβραστήρων εντός των επιχειρήσεων που δικαιούνται να παράγουν μπίρα για επιτόπια κατανάλωση (άρθρο 120), μικρών αποσταγματοποιών (άρθρο 121), διορισμού, απόσπασης και μετάταξης του προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (άρθρα 122-124), χρονικής ισχύος των ρυθμίσεων του άρθρου 62 του ν. 4389/2016 που αφορούν τη φορολογική μεταχείριση διαγραφών χρεών στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης (άρθρο 125), λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (άρθρο 126), αλλαγής λογαριασμού παρόχου υπηρεσιών πληρωμών (άρθρο 127), παροχής πληροφοριών επί συμβάσεων πίστωσης που παρέχονται σε καταναλωτές (άρθρο 128), εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 «σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRI-IP)» (άρθρα 129-130), αρμοδιότητας για την ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που έχουν κριθεί παράνομες και ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά (άρθρα 131-132), διορισμού μελών του Ν.Σ.Κ. ως μελών συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών (άρθρο 133), στελέχωσης του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου με ειδικό επιστημονικό προσωπικό (άρθρο 134), οικονομικών απαιτήσεων του προσωπικού της Ε.Π.Τ. Α.Ε. (άρθρο 135), τοποθέτησης προϊσταμένων στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, η οποία συνεστήθη με τα άρθρα 381 επ. του ν. 4512/2018 (άρθρο 136), νομιμοποίησης δαπανών του Υπουργείου Οικονομικών που αναλήφθηκαν από διατάκτες καθ' υπέρβαση της εξουσιοδότησης που τους είχε χορηγηθεί (άρθρο 137), διενέργειας ελέγχων από τις υπηρεσίες των Γενικών Διευθύνσεων Δημοσιονομικών Ελέγχων και Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών μετά τη θέση σε ισχύ του π.δ. 142/2017 (άρθρα 138-139), και αποδοχών του Γενικού Διευθυντή και του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (άρθρο 140). Τέλος, ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος (άρθρο 141).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρων 1, 2, 3, 4, 9, 11, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 31, 37, 38, 52, 61 και 93

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η αναφορά σε «παρόντα νόμο» πρέπει να αντικατασταθεί από αναφορά σε «παρόν Μέρος» ή «διατάξεις του παρόντος Μέρους» ή «διατάξεις του Μέρους Α΄».

2. Επί του άρθρου 1

Επί της αναφοράς στην υπό ενσωμάτωση Οδηγία 2015/2366/ΕΕ επισημαίνεται ότι αυτή έχει δημοσιευθεί στο τεύχος L 337 της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και όχι στο τεύχος L 271, όπως αναγράφεται στην παράγραφο 1.

3. Επί του άρθρου 3

Με το στοιχείο ε΄ της προτεινόμενης διάταξης ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται «ε) σε υπηρεσίες κατά τις οποίες καταβάλλονται μετρητά από το δικαιούχο στον πληρωτή ως μέρος πράξης πληρωμής, ύστερα από ρητή αίτηση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και αμέσως πριν από την εκτέλεση πράξης πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών».

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, κρίνεται σκόπιμο να αντικατασταθεί η φράση «ύστερα από ρητή αίτηση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών» από τη φράση «κατόπιν αιτήματος του χρήστη της υπηρεσίας πληρωμών». Σε κάθε περίπτωση, η λέξη «ρητή» πρέπει να απαλειφθεί ως περιττή, δεδομένου ότι σιωπηρή ή τεκμαιρόμενη αίτηση δεν νοείται.

4. Επί του άρθρου 6

Συμφώνως προς την προτεινόμενη παράγραφο 4, «σε περίπτωση απόκτησης συμμετοχής παρά την αντίθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, ανεξάρτητα από άλλες κυρώσεις που μπορεί να επιβληθούν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, παύει αυτοδικαίως να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από την εν λόγω συμμετοχή».

Παρατηρείται ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, θα ήταν σκόπιμο να γίνεται συγκεκριμένη παραπομπή στο άρθρο 24 του νομοσχεδίου ή σε τυχόν άλλες ισχύουσες διατάξεις, δυνάμει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος, δύναται να επιβάλλει κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης των ρυθμίσεων του προτεινόμενου άρθρου.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η ρύθμιση της προτεινόμενης παραγράφου 6 δεν περιλαμβάνεται στην υπό ενσωμάτωση Οδηγία.

5. Επί του άρθρου 31

Με την προτεινόμενη παράγραφο 3 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί «να διενεργεί[,] για τη σταθερότητα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, ελέγχους των δραστηριοτήτων των αντιπροσώπων και του υποκαταστήματος ιδρύματος πληρωμών στην Ελλάδα».

Παρατηρείται ότι η ανωτέρω ρύθμιση, όπως και αυτή της επόμενης παραγράφου 4, ανεξαρτήτως του θεμιτού σκοπού που μπορεί να εξυπηρετούν, δεν φαίνεται να έχουν έρεισμα στις ρυθμίσεις της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας, η οποία προβλέπει απλώς ότι «οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής μπορούν να απαιτούν από τα ιδρύματα πληρωμών που έχουν αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα στο έδαφός τους να υποβάλλουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα έκθεση για τις δραστηριότητες που ασκούν στο έδαφός τους», αλλά ούτε από την αιτιολογική έκθεση προκύπτει άλλη νομιμοποιητική βάση, όπως, λ.χ., η νομοθεσία που διέπει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών.

6. Επί του άρθρου 35

Με την προτεινόμενη παράγραφο 2 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «τα συστήματα πληρωμών δεν επιβάλλουν στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών ή σε άλλα συστήματα πληρωμών καμία από τις εξής απαιτήσεις: ... γ) περιορισμούς σύμφωνα με το νομικό καθεστώς». Παρατηρείται ότι η φράση «περιορισμούς σύμφωνα με το νομικό καθεστώς» αποτελεί μεν ακριβή ενσωμάτωση του ελληνικού κειμένου της Οδηγίας, πλην όμως, λαμβανομένης υπόψη της διατύπωσης του αγγλικού («restriction on the basis of institutional status»), του γαλλικού («restrictions fondées sur la forme sociale») και του γερμανικού κειμένου («Beschränkungen, die auf den institutionellen Status des Instituts abstellen») της ρύθμισης, θα ήταν ορθότερο η ρύθμιση να διατυπωθεί ως εξής «γ) περιορισμούς λόγω της νομικής μορφής τους».

7. Επί του άρθρου 96

Στον τίτλο του άρθρου αυτού, όπως και στις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, χρησιμοποιείται ο όρος «ταυτοποίηση» για την απόδοση του αγγλικού όρου «authentication». Επισημαίνεται ότι στο ελληνικό κείμενο της Οδηγίας χρησιμοποιείται ο όρος «εξακρίβωση».

8. Επί των άρθρων 104 και 107

Με το άρθρο 104 παρ. 2 και το άρθρο 107 παρ. 4 (εσωτερική παρ. 3) θεσπίζονται υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών στην Τράπεζα της Ελλάδος «μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και το αργότερο έως τις 13 Απριλίου 2018». Δεδομένου ότι η ψήφιση και δημοσίευση του υπό εξέταση νομοσχεδίου θα λάβει χώρα μετά την ως άνω ημερομηνία, προτείνεται η διαγραφή της ανωτέρω ημερομηνίας.

9. Επί του άρθρου 100

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 η φράση «πραγματοποιείται βάση των διαδικασιών ΕΕΔ» πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «πραγματοποιείται βάσει των διαδικασιών ΕΕΔ».

10. Επί του άρθρου 105

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη, «νομικά πρόσωπα τα οποία ήδη ασκούν στην ημεδαπή, πριν από τις 12 Ιανουαρίου 2016, δραστηριότητες παρόχων υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής και παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες στην ημεδαπή έως και την έναρξη ισχύος των μέτρων ασφαλείας των άρθρων 65, 66, 67 και 96, όπως ορίζεται στο άρθρο 110, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο».

Εν προκειμένω, δεν είναι σαφές αν διά της αναφοράς στον «παρόντα νόμο» νοείται η άσκηση των ανωτέρω δραστηριοτήτων «σύμφωνα με τον παρόντα νόμο» πριν τη δημοσίευσή του ή η άσκηση δραστηριοτήτων παρόχων υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής και παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στον «παρόντα νόμο». Κατά λογική ερμηνεία, ισχύει το δεύτερο (βλ. και άρθρο 115 παρ. 5 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ) και, επομένως, σκόπιμο είναι να τροποποιηθεί αναλόγως η διάταξη αυτή.

11. Επί του άρθρου 110

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η «ισχύς των διατάξεων του Μέρους Α΄ αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ...». Επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς το άρθρο 115 παρ. 1 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωσή τους προς την ανωτέρω Οδηγία έως την 13-1-2018, και με την παράγραφο 2 του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι «τα εν λόγω μέτρα ισχύουν από τις 13 Ιανουαρίου 2018».

12. Επί του άρθρου 114

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1 προστίθεται νέα περίπτωση στο άρθρο 14 παρ. 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) και επανέρχεται σε ισχύ η απαλλαγή που περιλαμβανόταν στο άρθρο 6 παρ. 6 του προϊσχύσαντος Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994) ως προς τις αμοιβές που καταβάλλει στα μέλη της, ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, η, εδρεύουσα στο Λιχτενστάιν, παγκόσμια «Ένωση Καλλιτεχνών που Ζωγραφίζουν με το Στόμα και το Πόδι» («Vereinigung der mund- und fussmalenden Künstler», και όχι «Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών», όπως, κατ' εσφαλμένη απόδοση, αναγράφεται στην προτεινόμενη ρύθμιση).

Παρατηρείται ότι, μετά την εισαγωγή του ευρώ στη χώρα μας, η θέσπιση φορολογικής απαλλαγής υπό την προϋπόθεση ότι το απαλλασσόμενο του φόρου εισόδημα θα καταβάλλεται σε συνάλλαγμα, άρα όχι σε ευρώ, δεν φαίνεται να εξυπηρετεί κάποιο δημόσιο συμφέρον, ενώ, υπό προϋποθέσεις, αντίκειται και στην ελευθερία κίνησης των κεφαλαίων.

Συνεπώς, και προς αποφυγή ταυτολογιών, η προτεινόμενη ρύθμιση θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «ι) Οι αμοιβές που καταβάλλει στα μέλη της ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, αποκλειστικά για την εργασία της ζωγραφικής, η παγκόσμια Ένωση Καλλιτεχνών που Ζωγραφίζουν με το Στόμα και το Πόδι (V.D.M.F.K.).».

13. Επί του άρθρου 119

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1 τροποποιούνται οι ρυθμίσεις που αφορούν στο «περιβαλλοντικό τέλος πλαστικής σακούλας» και, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι η «δήλωση απόδοσης περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας υποβάλλεται από τα υπόχρεα πρόσωπα στη Φορολογική Διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά». Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι από τη διατύπωση της προτεινόμενης ρύθμισης δεν προκύπτει ο χρόνος απόδοσης του τέλους, δηλαδή εάν αυτό θα καταβάλλεται ταυτοχρόνως με την υποβολή της δήλωσης ή μετά την υποβολή της.

Περαιτέρω, η ρύθμιση διά της οποίας παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να ορίζει διαφορετική προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης απόδοσης του τέλους σε περιπτώσεις ανώτερης βίας ή άλλων αντίστοιχων εξαιρετικών και δυσμενών συμβάντων, παρίσταται, ενδεχομένως, περιττή εν όψει των αντίστοιχων εξουσιοδοτήσεων που παρέχονται στον Υπουργό Οικονομικών από τα άρθρα 22 παρ. 5 του ν. 2020/1992 και 8 του ν. 1249/1982.

14. Επί του άρθρου 122

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται το άρθρο 15 του ν. 2190/1994 και προβλέπεται ότι η κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι δυνατόν να πραγματοποιείται χωρίς νέα προκήρυξη, μεταξύ άλλων, και από πίνακα επιτυχόντων προκήρυξης άλλου φορέα που αφορούσε άλλους κλάδους-ειδικότητες, με μόνη υπόθεση να «ταυτίζονται τα προσόντα και τα πρόσθετα προσόντα της κατηγορίας τους, με τις αντίστοιχες, προς πλήρωση, ειδικότητες [της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων] και [εφόσον] δεν έχουν παρέλθει εννέα (9) μήνες από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω ρύθμιση, κατ' αποτέλεσμα, άγει στην πρόσληψη στην ΑΑΔΕ προσώπων που δεν συμμετείχαν σε διαγωνισμούς για την πρόσληψη προσωπικού σε αυτή, αντιστρόφως δε αποκλείει από την πρόσληψη πρόσωπα που θα επιθυμούσαν να προσληφθούν στην ΑΑΔΕ εφόσον προκηρυσσόταν σχετικός διαγωνισμός, πλην όμως δεν συμμετείχαν σε διαγωνισμούς για πρόσληψη σε άλλους φορείς, καθώς δεν επιθυμούσαν να προσληφθούν σε αυτούς. Κατά τούτο, δεν φαίνεται να συνάδει προς την αρχή της ισότητας, καθώς αποκλείει από την πρόσληψη στην ΑΑΔΕ πρόσωπα τα οποία έχουν τα αναγκαία προσόντα για την κάλυψη θέσεων σε αυτή, λόγω του τυχαίου γεγονότος ότι δεν συμμετείχαν σε διαγωνισμούς για πρόσληψη σε φορείς διαφορετικούς από την ΑΑΔΕ.

15. Επί του άρθρου 123

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται ο ν. 4389/2016 και συνιστώνται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων τρεις θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εκ των οποίων δύο για τη γραμματειακή και εν γένει υποστήριξη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής και μία για την υποστήριξη του Διοικητή για τα θέματα του Συμβουλίου Διοίκησης. Ως προς τις δύο θέσεις γραμματειακής υποστήριξης ορίζεται ότι «απαιτείται εμπειρία τουλάχιστον δύο ετών εντός της τελευταίας πενταετίας στο αντικείμενο της εταιρικής διακυβέρνησης».

Ως προς το ζήτημα της εμπειρίας «στο αντικείμενο της εταιρικής διακυβέρνησης» παρατηρείται ότι ως «εταιρική διακυβέρνηση» νοείται το σύνολο των κανόνων και διαδικασιών που, κατά κανόνα, εφαρμόζονται σε εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και ρυθμίζουν τη λειτουργία και τον έλεγχο της διοίκησής τους, με κύριο σκοπό την προστασία των μετόχων τους (βλ., ενδεικτικώς, άρθρα 1-11 ν. 3016/2002 «για την εταιρική διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις» και άρθρα

3-4 του ν. 3429/2005). Επομένως, και δεδομένου ότι, ως προς την πρόσληψη προσωπικού, εμπειρία μπορεί να υπάρχει μόνο επί συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων επιστημονικών αντικειμένων ή κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, δεν μπορεί να νοηθεί εργασιακή εμπειρία «στο αντικείμενο της εταιρικής διακυβέρνησης». Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη ρύθμιση χρήζει αναδιατύπωσης.

Εξ άλλου, λαμβανομένου υπόψη ότι το εν λόγω προσωπικό θα παρέχει γραμματειακή υποστήριξη σε όλα τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, και όχι μόνο στον Πρόεδρό του, δεν είναι κατανοητό για ποιον λόγο προβλέπεται η αυτοδίκαιη λύση της εργασιακής του σχέσης σε περίπτωση λήξης της θητείας ή αντικατάστασης, αποκλειστικώς, του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης.

Αθήνα, 30.4.2018

Ο εισηγητής
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών